

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

2022

Alice Břečková

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce
CYKLUS KOMIKSOVÝCH STRIPŮ

MALÁ KNIHA VELKÝCH VZPOMÍNEK

Alice Břečková

Plzeň 2022

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program Audiovize
Specializace Mediální ilustrace

Diplomová práce
CYKLUS KOMIKSOVÝCH STRIPŮ
MALÁ KNIHA VELKÝCH VZPOMÍNEK

Alice Břečková

Vedoucí práce:

MgA. Ing. Václav Šlajch - KDE Katedra Designu
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeská univerzita v Plzni

Plzeň 2022

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **BcA. Alice BŘEČKOVÁ**
Osobní číslo: **D20N0014P**
Studijní program: **N0211A310006 Audiovize**
Studijní obor: **AU – specializace Mediální ilustrace / MgA.**
Téma práce: **CYKLUS KOMIKSOVÝCH STRIPŮ S JEDNOTNOU TÉMATIKOU (LIBOVOLNÉ TÉMA)**
Téma práce anglicky: **Cycle of comic strips with a unified theme (any topic)**
Zadávací katedra: **Katedra výtvarného umění**

Zásady pro vypracování

Rozsah práce:

Počet: Minimálně 30 komiksových stripů.

Formát: Do A4.

Průvodní zpráva: Minimálně 3 normostrany.

Popis realizace: Od zápisů do deníků, přes výtvarné řešení, po finální verzi.

Tvůrčí záměr: Autorský deník formou komiksových stripů. Autorka se formou komiksových stripů pokusí zachytit svůj život po dobu jednoho měsíce a každý den zprostředkovat jednu zajímavou událost v rámci deníku. Předpokládá se, že nejen život ovlivní formu práce, ale i práce samotná bude mít každodenní dopad.

Způsob realizace: Zápisy do deníku- každý den po dobu min. jednoho měsíce, mapování života a nejzajímavějších událostí. Tvorba kom. stripů na základě informací z deníku a reálně prožitých skutečností. Výtvarné ztvárnění vzpomínek, emocí, jedinečnosti okamžiku.

Výtvarná technika vyplyne v průběhu realizace z návrhů a konzultací.

Cíl: Deník komiksových stripů a zamyšlení nad tím, jak má tvorba ovlivňovat můj život.

Předpokládaný charakter výstupu: Tři výtisky autorské knihy komiksových stripů.

Komplexní tvorba ilustrací, grafiky, obálky a vazby.

Rozsah teoretické části: **min. 3 normostrany**
Rozsah praktické části: **vyplyne ze zpracování DP**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

MCCLLOUD, Scott. *Jak rozumět komiksu*. Praha: BB/art, 2008. ISBN 978-80-7381-419-9.
PECINA, Martin. *Knihy a typografie*. Vydání třetí, rozšířené. Brno: Host, 2017.
ISBN 978-80-7577-040-0.
SKOLEK, Richard. *Ždibřich: komiksové stripy ze života intelektuála*. Ilustroval Iveta STEHLÍKOVÁ,
ilustroval Tomáš KOPECKÝ. Brno: Zoner Press, 2019. ISBN 978-80-7413-403-6.
KOŘÍNEK, Pavel, Martin FORET a Michal JAREŠ. *V panelech a bublinách: kapitoly
z teorie komiksu*. Praha: Akropolis, 2015. ISBN 978-80-7470-113-9.

Vedoucí diplomové práce: **MgA. Ing. Václav Šlajch**
Katedra výtvarného umění

Datum zadání diplomové práce: **31. května 2021**
Termín odevzdání diplomové práce: **29. dubna 2022**

L.S.

Doc. akademický malíř Josef Mištera v.r.
děkan

Mgr. Jindřich Lukavský, Ph.D. v.r.
vedoucí katedry

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně a nejedná se o plagiát.

Plzeň 2022

.....
podpis autora

OBSAH

1. MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	7
2. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE.....	8
3. PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY	9
4. POPIS DÍLA, TECHNICKÉ ZPRACOVÁNÍ.....	10
5. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	11
6. RESUMÉ	12
7. SEZNAM PŘÍLOH	13

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Někdy na začátku bakalářského studia jsem zjistila, že nápady na fikční světy, hrdiny a situace, které vymyslím, nejsou zdaleka tak dobré, jako samotná realita kolem mě. Několikrát se mi potvrdilo, že z mých vlastních zážitků a pocitů vznikají nejlepší díla. Odklonila jsem se proto od fantazie a snů a moje tři poslední komiksové práce, včetně této diplomové, jsou autobiografické. Snažím se, aby s mými příběhy mohl čtenář soucítit, a do jisté míry se i ztotožnit.

Moje první větší setkání s komiksem byla klauzurní práce s názvem DĚDA (2019), která k mému velkému překvapení dostala nominaci na Cenu Magnesia za nejlepší studentský komiks, a popisuje odcházení blízkého člověka. V roce 2021 vznikl komiks MATKA PŘÍRODA pro Česko-německé komiksové sympozium, o mém setkání, boji a smíření se s problémy ekologie.

Doufám a věřím, že můj v pořadí třetí komiks, kterým je tato diplomová práce, má v sobě to nejlepší z obou předchozích. Autentičnost, emoce a trochu nadhledu.

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE

Při výběru tématu práce mě zaujal formát knížky komiksových stripů. Dokázala jsem si představit trochu netradiční hru s formou stripu a její využití ke zpracování krátkých zážitků a vzpomínek. Můj plán byl mapovat svůj život po dobu jednoho měsíce, a každý den zachytit jednu zajímavou událost v rámci deníku. Tyto vzpomínky jsem chtěla převést do stripů a svázat do jedné velmi osobní knížky, která by fungovala jako odraz mého života. Líbila se mi představa různorodých situací, více či méně zajímavých, šokujících, vtipných a také úplně obyčejných.

Předpokládala jsem, že nejen můj život ovlivní obsah práce, ale i práce samotná bude mít každodenní dopad na moje fungování. Součástí projektu bylo i takové experimentální zjištění, jak má tvorba ovlivnit můj život. Co budu muset každý den udělat, abych měla o čem psát a kreslit. Jak moc se vzory chování a návyky opakují. Jak brzo zjistím, že už se nic zajímavého neděje.

Jeden z hlavních důvodů, které mě na tuhle otázku přivedly, byla samozřejmě dva roky trvající pandemie COVIDU-19. A s ní neodbytné myšlenky na to, že neumím využít potenciál času, který mám k dispozici a cyklím se v kruzích. Doufala jsem, že bude práce na knížce pro mě dostatečným postrčením k vytváření nových zážitků a situací mimo moji komfortní zónu.

Knížka nebyla nikdy zamýšlená jako prodejní materiál. Jde spíše o deník, záznam několika dní, zastavení se v čase. Budu ráda, když se čtenář zastaví semnou a najde sám sebe nejen jako diváka, ale někdy i hlavního hrdinu děje.

3 PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY

Během května jsem si pořídila diář a začala každý večer zapisovat nejzajímavější zážitek z celého dne. Brzo jsem zjistila, že mi v tomto ohledu chybí jistá disciplína a často se stávalo, že jsem zpětně zapisovala vzpomínky na několik dní dozadu. Nikdy jsem nebyla zrovna deníčkový typ.

Projekt mě podle očekávání skutečně donutil kývnout i na nabídky, které bych předtím odmítla, a chodit na akce a do společnosti, i když bych radši ležela doma pod dekou. I tak se našlo nemálo dní, kdy byl nejzajímavější zážitek: kolika lžičkami cukru si ráno osladím kávu. To mě přivedlo na otázku, co je a co není zajímavé. Kolik originálních situací jsem přehlédla, nebo zapomněla, a kolik osobních dojemných momentů bude pro čtenáře bez kontextu jen těžko pochopitelný sled obrázků... A kdo to posoudí?

Po třech měsících jsem listovala zápisníkem a skládala si za sebe momenty, které jsem se chystala zpracovávat. Chtěla jsem vybrat měsíc s nejlepším a nejatraktivnějším obsahem, i když jsem v téhle fázi měla ještě spoustu budoucích zážitků před sebou.

Díky tomu jsem poměrně brzo zjistila, že je můj koncept zajímavý, ale formálně naprosto neproveditelný.

Jednotlivé zážitky byly příliš nekonzistentní. Každá situace se odehrávala na jiném místě a v jiné společnosti a jen pomocí stripů bych nebyla schopná čtenáře dostatečně uvést do děje. Potřebovala jsem tedy změnit koncept a začít tak trochu od začátku, samozřejmě v rámci mezí už zapsaného zadání.

Zkusila jsem hledat společný element, který by obsah sjednotil, a tak vznikla finální podoba práce. Tato knížka nakonec není až tak o mně, je o lidech a mých vzpomínkách na ně. Na situace, okamžiky, útržky konverzací, postavičky, které mě zaujaly za oknem projíždějící tramvaje. Je o lidech mně nepopsatelně blízkých i úplně neznámých. Třicet příběhů o tom, co se skutečně stalo a zanechalo ve mně dojem, během října a listopadu roku 2021.

Během tvorby jsem si prošla několika stádii nejistoty, jestli knížce pořád něco nechybí, jestli to bude „dost“. Když jsem ale stránky viděla poprvé pohromadě a hrála si s jejich pořadím, uvědomila jsem si, jak jsem za tuto příležitost vděčná. Teď držím v ruce odrazy času, které mohu znovu a znovu prožívat. Drobné střípky mého života, které nebudou zapomenuty.

4 POPIS DÍLA, TECHNICKÉ ZPRACOVÁNÍ

Kniha se drží pro stripy poměrně typického formátu na šířku. Každý příběh má pro sebe jednu dvoustránku, se kterou se snažím pracovat tak, abych využila její potenciál. Na několika místech, podle atmosféry vzpomínky, zkouším zapojit i méně tradiční tvary okýnek a bublin. Vždy tak, abych zábavnou formou podpořila, ale nepřebila, čitelnost. S každým otočením listu se čtenář dostává k nové situaci, neměl by mít tedy problém s orientací mezi jednotlivými obrázky.

Velmi důležité bylo pro mě finální pořadí komiksů, které navozuje určitou atmosféru během procházení knihy. Úvodní ilustrace jsou spíše odlehčené, nastavují jistou latku a emoce, které se postupně mění v ostřejší a tíživější. V půlce knihy najdete pro mě nejsilnější vzpomínky, které se zase postupně loučí s koncem, aby ve čtenáři nenechaly hořkou pachutí, ale spíše smíření. Uspořádání je i částečně tematické, když se situace odehrávají v krátkém čase za sebou, například na stejném místě.

Při výběru vazby jsem myslela na to, jak chci, aby knížka působila v ruce. Vybrali jsme variantu lepené měkké vazby se záložkami V2Z. Vizuálně připomíná zápisníček, ze kterého vychází. Jedná se o lehkou jednoduchou vazbu, která obsah příliš konvenčně nesvazuje a zároveň nestaví očekávání vysoké literatury. Neumím si představit, že bych takto intimní drobné příběhy uvěznila v tvrdých deskách s plátěným hřbetem.

Výtvarná technika je digitální kresba částečně imitující tradiční analogovou ilustraci. Neměla jsem moc velkou zkušenost s kreslením figur v takovém počtu, proto jsem byla sama zvědavá, jaký rukopis ze skic vyplyne. Během jednotlivých stripů se částečně měnil a paradoxně spíše uhlazoval, než uvolňoval. Po diskusích na toto téma jsme usoudili, že to není viditelně rušivé, a rozhodli se to nechat jako součást procesu.

K jednotlivým ilustracím vznikaly skici a referenční fotografie. Při kolorování jsem zkoušela několik typů štětců. Hledala jsem správnou texturu, aby obrázky nepůsobily uměle-dokonalým dojmem a nakonec jsem zvolila styl napodobující kresbu fixami, nebo pastelkami, na strukturovaném papíře. Z toho vychází i volba spíše pastelového odstínu barev, kterou místy narušuji pro zvýšení vizuální dynamiky.

Font jsem zvolila výrazný a ručně psaný, tak aby seděl k uvolněnějšímu stylu kresby a měl tah přiměřený šířce linek. Kladla jsem důraz na to, aby nepůsobil upjatě, ani zbytečně vesele, a odpovídal obsahu.

Překvapivým oříškem bylo vymyšlení správného názvu. Věděla jsem, že jméno knížky ovlivní očekávání, se kterým bude čtenář pohlížet na její obsah. Stripy jsou obvykle vtipné, název takový být tedy nesměl, aby zbytečně nemátl. Zvažovala jsem zapojení slov „vidět“ a „slyšet“, a nakonec vybrala pojmenování, které je delší, ale myslím poměrně výstižné.

Obálka samotná připomíná klasický školní sešit, nebo zápisník. Má květinový ženský vzor, texturu, se kterou se potkáme i u vnitřních ilustrací a pár drobných hravých kresbiček, které odkazují na dlouhé roky strávené ve školních lavicích...

5 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

MCCLOUD, Scott. *Jak rozumět komiksu*. Praha: BB/art, 2008. ISBN 978-80-7381-419-9.

PECINA, Martin. *Knihy a typografie*. Vydání třetí, rozšířené. Brno: Host, 2017. ISBN 978-80-7577-040-0.

SKOLEK, Richard. *Ždibřich: komiksové stripy ze života intelektuála*. Ilustroval Iveta STEHLÍKOVÁ, ilustroval Tomáš KOPECKÝ. Brno: Zoner Press, 2019. ISBN 978-80-7413-403-6.

KOŘÍNEK, Pavel, Martin FORET a Michal JAREŠ. *V panelech a bublinách: kapitoly z teorie komiksu*. Praha: Akropolis, 2015. ISBN 978-80-7470-113-9.

LINIERS. *Macanudo*. Přeložil Šárka VALVERDE. Praha: Meander, 2011-. Pro Emu. ISBN 978-80-86283-88-3.

6 RESUMÉ

MALÁ KNIHA ~~VELKÝCH~~ VZPOMÍNEK je knížka komiksových stripů o lidech, které jsem potkala během podzimu roku 2021. Skládá se z 30 krátkých vzpomínek na situace, postavy a rozhovory, které mě zaujaly, a o které se s vámi chci podělit. Tyto příběhy jsou vtipné i smutné, dojemné, i úplně obyčejné. Knižka funguje jako jakýsi deník, záznam mého života a soubor okamžiků a lidí, na které nechci zapomenout. Věřím, že se v některých situacích čtenář s autorkou ztotožní, a jiné momenty mu možná přijdou povědomé. Dva roky pandemie měly značný vliv na život každého z nás a každý se s nimi vypořádával po svém.

Humorem, odpočinkem, přátelstvím, nebo třeba hraním videoher...

THE SMALL BOOK OF ~~BIG~~ MEMORIES is a comic strip book about people I have met during the autumn of 2021. The book consists of 30 short memories of unusual situations, interesting people, and conversations that caught my attention and which I would like to share. These stories are both funny and sad, touching or even ordinary. The book serves as a kind of diary, a record of my life and a collection of moments and people I don't want to forget. I believe that in some situations the reader will identify with the author, and other moments may seem familiar. The two years of the pandemic have had a significant impact on everyone's life and everybody dealt with it in their own way. By humor, relaxation, friendship, or maybe playing video games...

7 SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA 1

Ukázky z knihy

PŘÍLOHA 2

Postup práce

PŘÍLOHA 3

Hledání výtvarného stylu

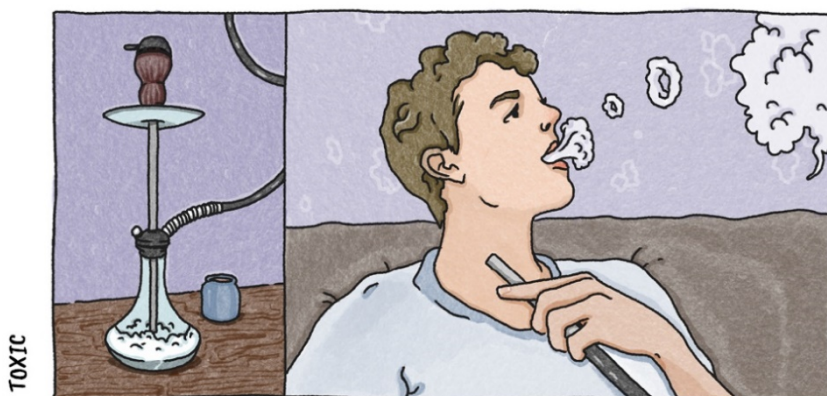
PŘÍLOHA 4

Obálka

PŘÍLOHA 5

Referenční fotografie

PŘÍLOHA 1
Ukázky z knihy

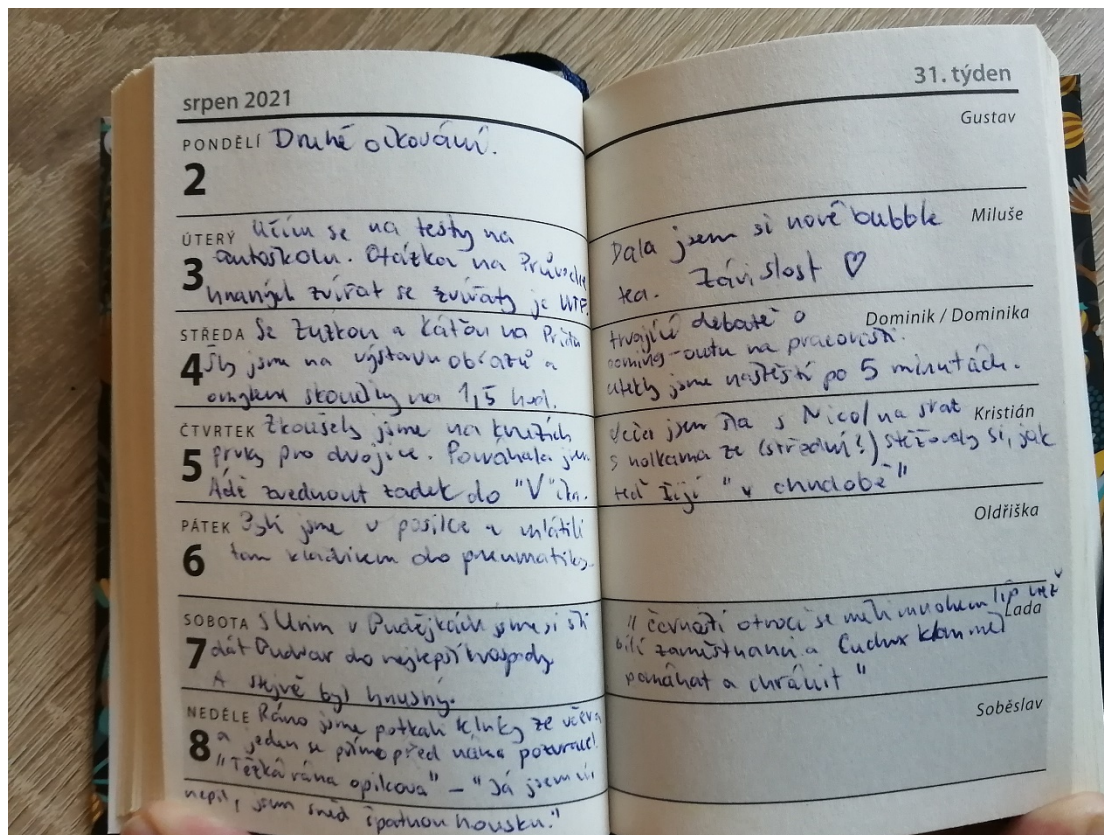
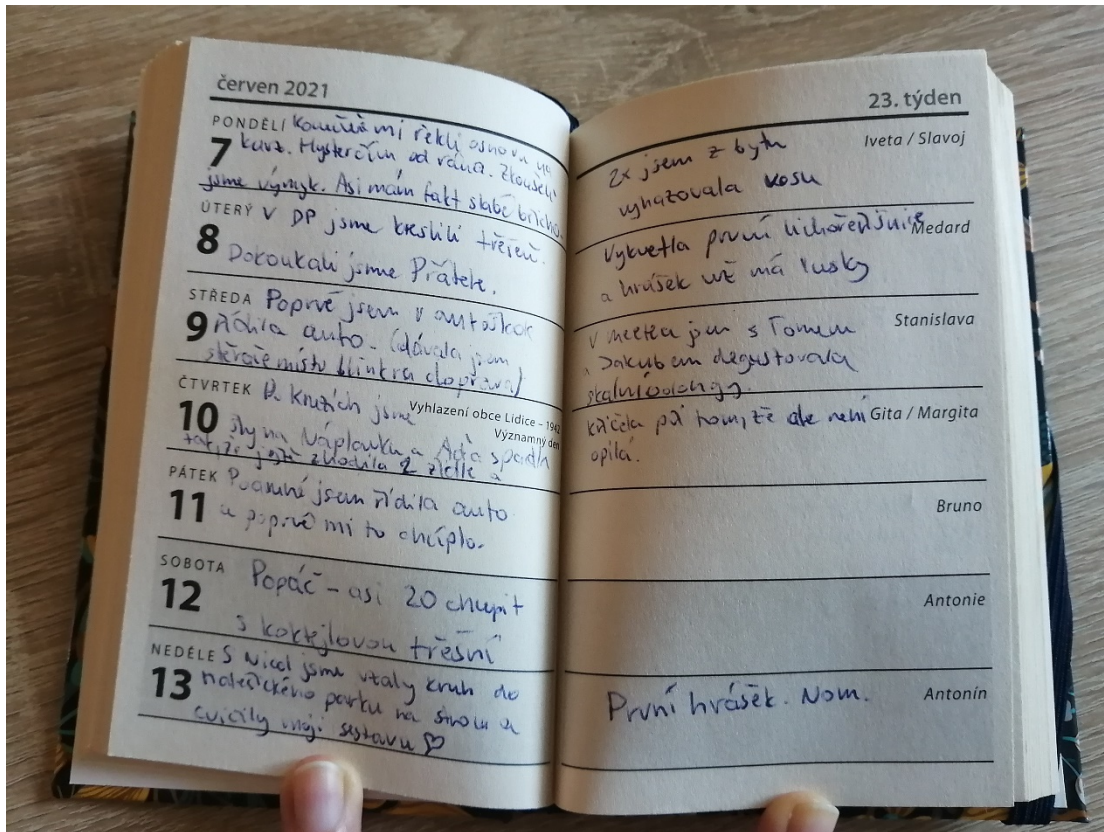

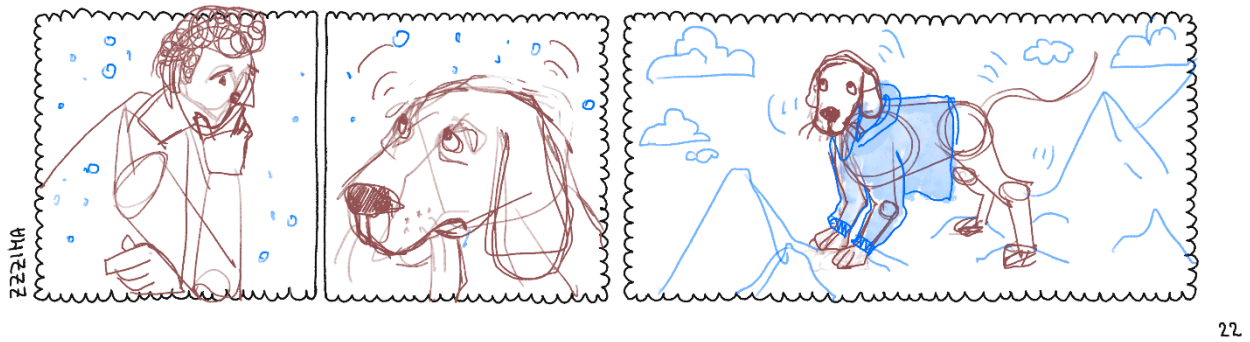
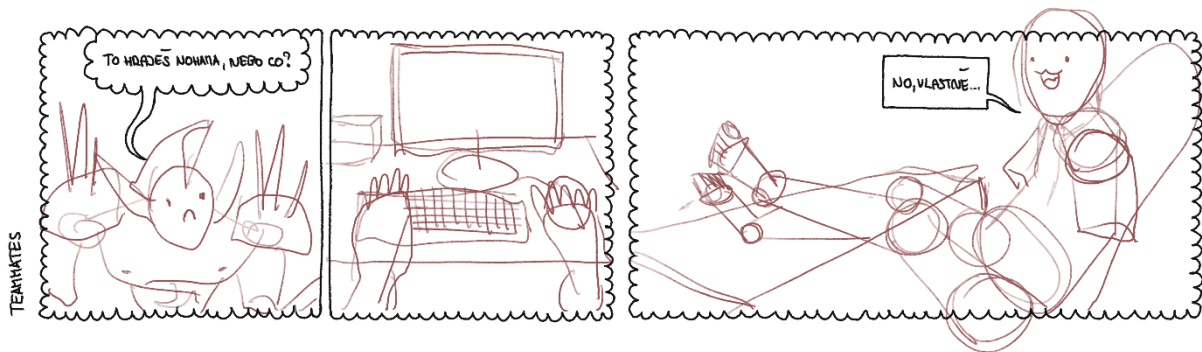
ŘÍLOHA 2

Postup práce

Vybrané příběhy a původní deník

- 1) Čemeřice
- 2) Fronta na poštu a chlapík komentující důchodkyně
- 3) Divný chlápek, co nastoupil do tramvaje, otevřel okna a vystoupil
- 4) Vyparáděná slečna s kalhoty od pyžama s kravím vzorem
- 5) Mladý bezdomovec se pomalu rozkládá opřený o dům na rohu ulice.
- 6) Čajovna, pán 60 (?) let v Naruto mikině, co se dostal k anime před pár lety.
- 7) paralýza
- 8) „Já si vypěstoval závislost na čokoládě, když jsem přestal kouřit.“
- 9) Mladík s knírem, co nám v čajovně podal ruku, a pak si je šel umýt
- 10) Taxikářka, která taky rozvází lidem alkohol
- 11) Nálepky s Ježíšem
- 12) „Když ti žena řekne, že chce koupit tři flašky, tak jí koupíš celý karton“
- 13) Občas koukám na lidi v metru a nevím, co je s nimi špatně...
- 14) Hrozně mě zklamala
- 15) Kuba s kanylama v nemocnici
- 16) Sněžka a různé typy obuvi.
- 17) Sněžka, ohař v lidské mikině
- 18) Ojídání hroznů v botanické zahradě
- 19) Babička vybírající eura z kapes oblečení ve výprodejích v kulturáku
- 20) „Navíc holky nepotřebují k masturbaci sundat kalhoty. Můžou se třít. Jako lososi.“
- 21) Na zastávce si mladý pár 5 minut vyměňuje sliny
- 22) Všichni v šedé a do toho slečna se žlutým kabátem a oranžovými vlasy
- 23) Deskovkáři od vedlejšího stolu „za svobodu zombie bojuje několik organizací“
- 24) Andrejka co má jen 25 zubů
- 25) Raynold bez rukou
- 26) Alt+F4 Michal
- 27) Danův příběh o tom, jak vybíral prstýnek
- 28) Umělé nehty
- 29) Chlapík co nastoupil do tramvaje, sebral tam noviny ze sedačky. a pak si je četl
- 30) Absinth s Martinem a čekání na výsledky voleb
- 31) Slečna v černém na ulici
- 32) Fronta na Tečku přes půl nádraží
- 33) Chlapík v buse s vrtulkou na hlavě
- 34) Babička a vnučka na eskalátorech
- 35) Hrdinství
- 36) Paper doll
- 37) V lidlu má paní psa v tašce ve velkém košíku a prodavačka jí nadává, že ho měla nechat venku, že je to neohleduplné k zákazníkům, co můžou mít alergii.
- 38) Neberou karty a slečna postupně odebírá mandarinky, aby jí vyšly na 9 korun

DVACETPĚT

21

9

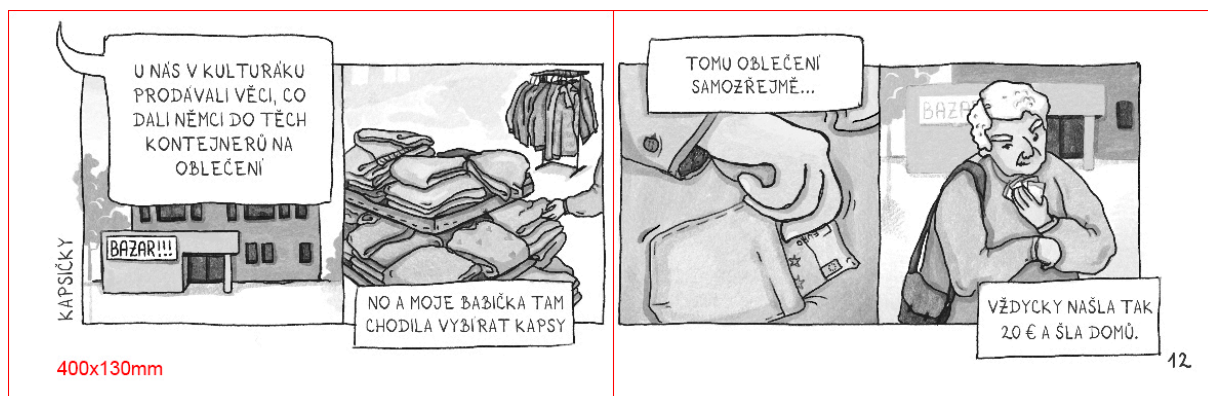
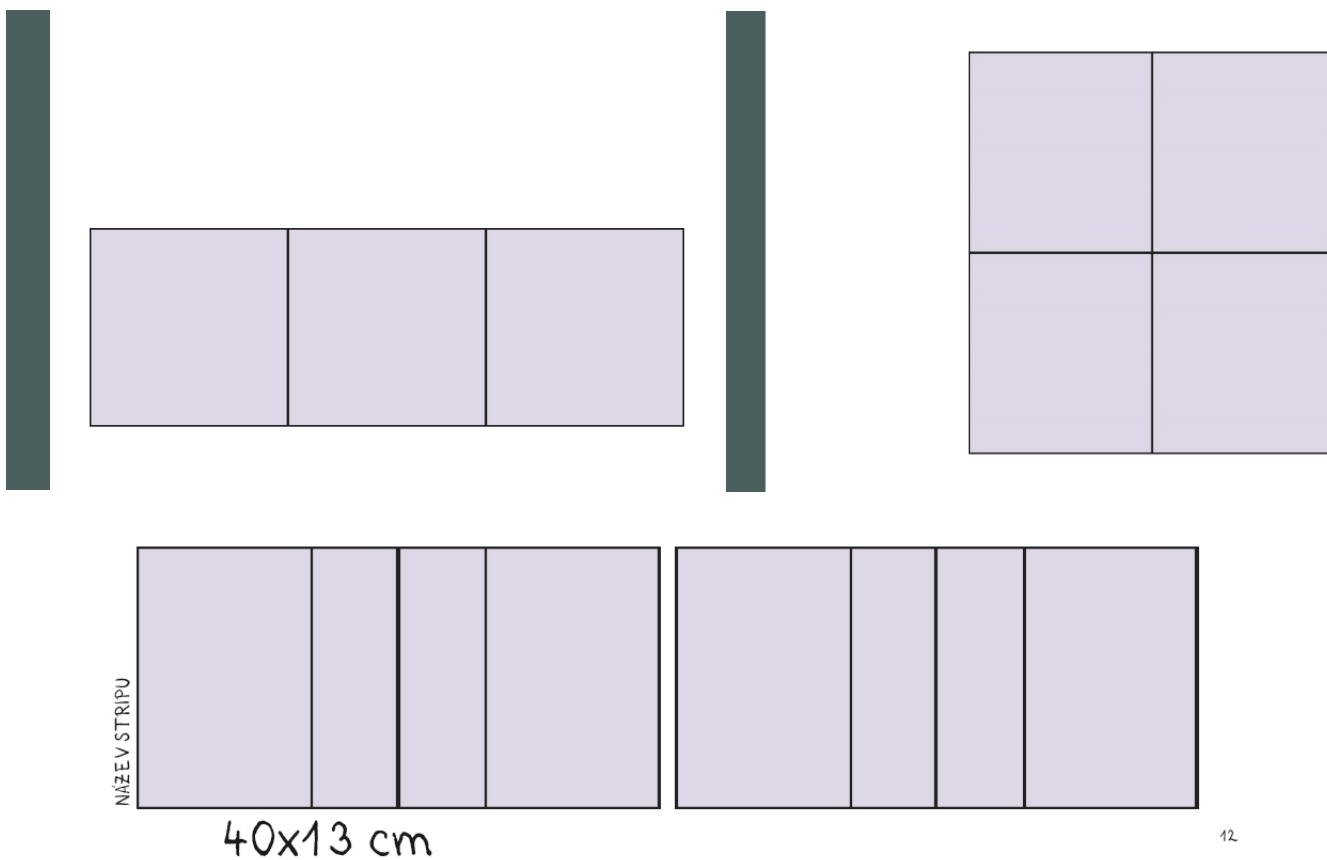

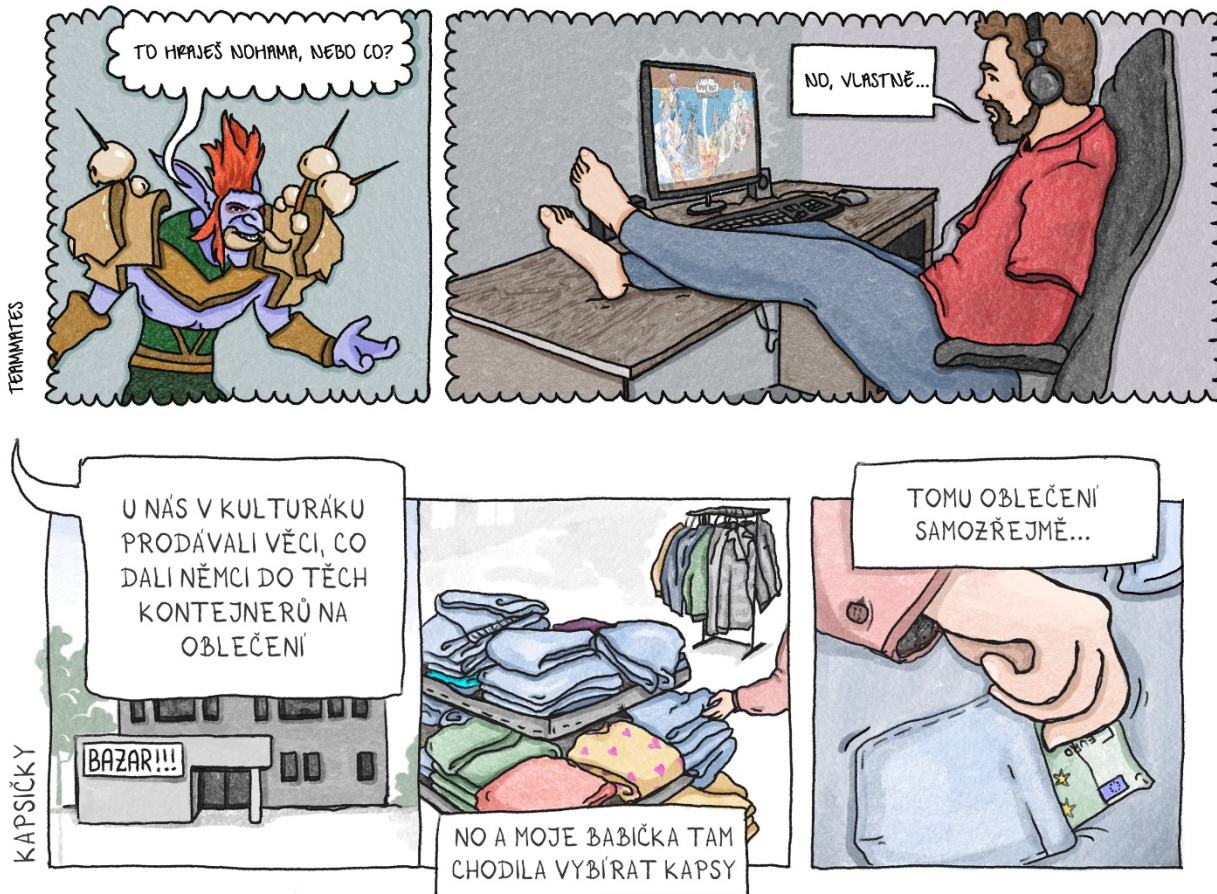
18

PŘÍLOHA 3
Hledání výtvarného stylu

Varianty rozložení stripu na stránce

PŘÍLIŠ ŽLUŤOUČKÝ KŮŇ ÚPĚL ĎÁBELSKÉ ÓDY PŘÍLIŠ ŽLUŤOUČKÝ KŮŇ ÚPĚL ĎÁBELSKÉ ÓDY

PŘÍLIŠ ŽLUŤOUČKÝ KŮŇ ÚPĚL ĎÁBELSKÉ ÓDY

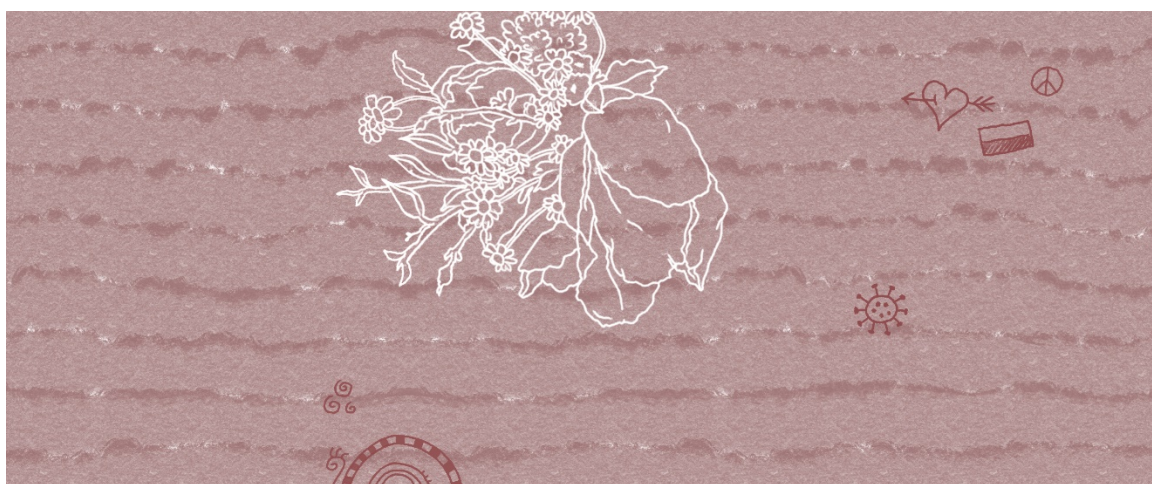
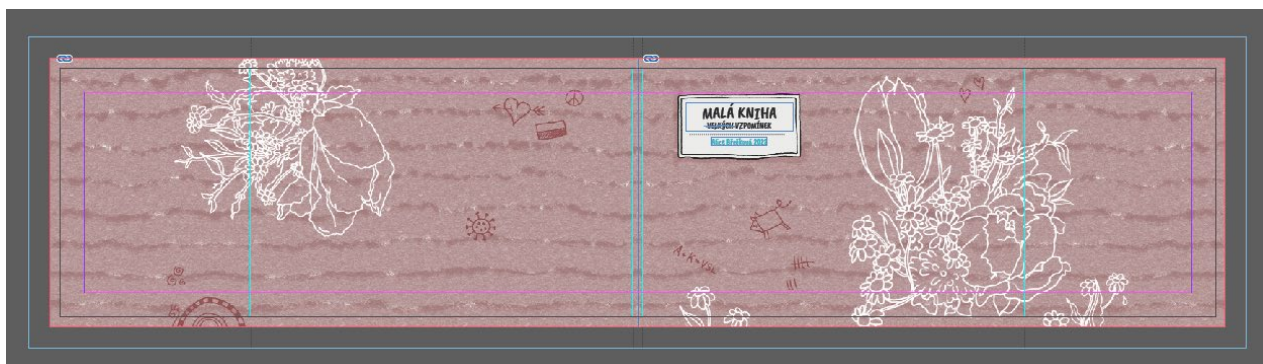
PŘÍLIŠ ŽLUŤOUČKÝ KŮŇ ÚPĚL ĎÁBELSKÉ ÓDY

PŘÍLIŠ ŽLUŤOUČKÝ KŮŇ ÚPĚL ĎÁBELSKÉ ÓDY

PŘÍLIŠ ŽLUŤOUČKÝ KŮŇ ÚPĚL ĎÁBELSKÉ ÓDY

PŘÍLIŠ ŽLUŤOUČKÝ KŮŇ ÚPĚL ĎÁBELSKÉ ÓDY

PŘÍLOHA 4
Obálka

PŘÍLOHA 5
Referenční fotografie

